

Bariery rozwoju innowacji w rozwiązywaniu problemów społecznych

Uniwersalne bariery procesów społecznych

A. Współpraca

- A.1. Brak zaufania do kompetencji potencjalnych partnerów
- A.2. Brak zaufania do intencji potencjalnych partnerów
- A.3. Duże koszty współpracy (docierania się języków, perspektyw, logik, sposobów myślenia)
- A.4. Nieznajomość dobrych praktyk i doświadczeń sukcesów wynikających ze współpracy
- A.5. Nie oddawanie procesów/projektów (powinniśmy dzielić poszczególne etapy procesu innowacji pomiędzy różnych operatorów)
- A.6. Optaca się być pierwszym - brak systemu nagród za korzystanie z pomysłów innych

B. Uczenie się

- B.1. Niedoinwestowanie i niedoceniaenie potrzeby ewaluacji i badań wpływu (ekspertów, metod)
- B.2. Brak dobrze określonych celów i odpowiednich wskaźników zmiany
- B.3. Lęk przed porażką, zgoda na powierzchowne ewaluację i pozorne "sukcesy" (rozdźwięk między dokumentacją a rzeczywistością)
- B.4. Realizacja projektu zgodnie z logiką procedur, a nie realizacji dobrze zdefiniowanego celu
- B.5. Brak wymiany wiedzy między podmiotami, które działają w danym obszarze - nie widzimy obszaru całościowo

C. Bezpieczeństwo

- C.1. Prymat logiki przetrwania nad logiką zmieniania (na poziomie jednostek i na poziomie instytucji) - zmiana to za duże ryzyko
- C.2. Dominacja kontroli formalnej - jest łatwiejsza do wybronięcia (bezpieczniejsza) niż kontrola realizacji celów
- C.3. Rozbudowane procedury pełniące rolę "poduszek bezpieczeństwa" - usztywniające działania
- C.4. Bardzo mało pozytywnych wzmocnień, poczucia bycia docenionym - to utrudnia przyjmowanie krytyki
- C.5. Rozchwiana rzeczywistość prawna i polityczna
- C.6. Lęk przed większą skalą działań - za dużo zagrożeń

Specyficznie bariery związane rozwojem innowacji społecznych

1. Hierarchiczność

- 1.1. Niewłaściwe zarządzanie zespołami (delegowanie, informacja zwrotna, zapewnienie pracownikom przestrzeni do kreatywności)
- 1.2. Odgórne narzucanie pomysłów/ rozwiązań równoległe z niewspieraniem oddolnej pomysłowości (zarówno między instytucjami jak i wewnątrz instytucji)
- 1.3. Niewystarczająca rotacja na stanowiskach i brak sukcesji, wymiany kadr
- 1.4. Hierarchia sektorów (w zależności od sytuacji perspektywa jednego z partnerów dominuje)
- 1.5. Biurokracja wzmacnia hierarchię i ogranicza swobodę operacyjnego działania

2. Niecierpliwość

- 2.1. Brak inwestycji z długofalową perspektywą (nie analizujemy długofalowych efektów projektów)
- 2.2. Krótkoterminowa polityka rządu/samorządu/biznesu wobec sektora społecznego - niekontynuowanie polityk
- 2.3. Myślenie logiką projektów, o zamkniętym horyzoncie czasu - nie oglądamy długoterwałych efektów projektu - ich wpływu na sposób działania instytucji, na systemowe mechanizmy dotyczące obszarów
- 2.4. Projekty oparte na organizowaniu wydarzeń, tworzeniu produktów, a nie inicjowaniu zmian systemowych (procesów, efektów)

3. Problem ze złożonością

- 3.1. Sposoby działania i myślenia nie przystają do skomplikowanej rzeczywistości społecznej
- 3.2. Korzystanie z tych samych źródeł finansowania - nie łączenie zasobów finansowych
- 3.3. Działanie i myślenie silosowe w ramach jednego sektora (zamknięcie na dany typ działań, perspektywę) (*nie-współpracowanie)
- 3.4. Skupienie na pojedynczych aspektach problemów - nie adresowanie "wiązek", układów problemów
- 3.5. Usztywnienie w procedurach - co jest łatwiejsze niż tworzenie kontrolowanych warunków dla elastyczności (*hierarchiczność)
- 3.6. Napięcie między ideowością a przedsiębiorczością

4. Słaba komunikacja/dialog/rzeczniwość

- 4.1. Brakuje nam mocnych dowodów na skuteczność naszych działań, wiedzy wynikającej z analizy porażek - argumentów, danych i analiz
- 4.2. Niezdolność mówienia językiem korzyści, brak przekładalnych miar budowanych na wspólnie konstruowanych wskaźnikach - argumenty jednego sektora nie są wartościowe dla drugiego
- 4.3. Błędy promocji, która jest albo zbyt agresywna i powierzchowna albo enigmatyczna, niejasna (jej słabość wynika wprost z braku mocnych argumentów i danych - punkt 1)
- 4.4. Słabe zaangażowanie dziennikarzy, dla których temat działań społecznych jest nieatrakcyjny
- 4.5. Mało miejsc, okazji, przestrzeni do wspólnego, pogłębionego intelektualnego wysiłku na rzecz rozumienia i opisywania sytuacji w różnych obszarach działań

5. Problem z pieniędzmi

- 5.1. Problem z mówieniem o pieniądzu, wyceną pracy, pokazywaniem kosztów - szczególnie intensywne w sektorze społecznych (pozarządowym)
- 5.2. Silny stereotyp sektora społecznego jako sektora wolontarystycznego, sektor pozarządowy ma bardzo silne opory przed proszeniem o pieniądze ("to niegodne")
- 5.3. Polacy nie czują, że mogą być inwestorami społecznymi
- 5.4. Słaba kultura bycia darczyńcą, brakuje narzędzi dojrzałej filantropii
- 5.5. Ignorowanie roli inwestycji w ludzi i ich kompetencje - wydatki na wynagrodzenia na pracowników, ich szkolenia są zawsze podważane
- 5.6. Brak narzędzi wspólnego inwestowania i przejmowania finansowanych ryzyk (wpływ środków EU)

6. Nieefektywny porządek prawny

- 6.1. Powszechne przekonanie, że ustawy regulujące działania w poszczególnych obszarach są wadliwe, nie tyle porządkują, a hamują działania (przeregulowanie)
- 6.2. Ustawy są wzajemnie sprzeczne - dodatkowo usztywniają sposób działania
- 6.3. Brakuje ekspertów w sektorach, którzy potrafili wspierać organizacje i instytucje w nawigowaniu po porządku prawnym
- 6.4. Prawo szczególnie wadliwe w zakresie zamówień publicznych i sprawozdawczości
- 6.5. Brakuje konsekwencji i zasobów na rzecz modyfikacji niefunkcyjnych zapisów prawa

7. Brak warunków do eksperymentowania

- 7.1. Nie podchwytywanie pomysłów - innowacyjne pomysły "umierają" na zbyt wczesnym etapie rozwoju
- 7.2. Procedury nie zakładają eksperymentu jako równoprawnego elementu procesu wprowadzenia zmian
- 7.3. Politycy nie chcą wziąć na siebie odpowiedzialności za testowanie (niepewność efektów)
- 7.4. Uczenie się przez testowanie i doświadczenie porażek jest uznawane za klęskę - przymus by szybko pokazywać sukces
- 7.5. Brak współpracy, wsobność i właścicielstwo jako zasada realizacji działań potęguje lęk przed doświadczeniem klęski (jest ona tylko moja)
- 7.6. Kontekst kulturowy nastawiony na trwanie, a nie eksperymentowanie czy zmienianie